

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

студентка гр. Мс-22 Бєлосвет М.В.

Ринок праці з економічної точки зору являє собою певну систему виробничих відносин, які утворюються між робітниками, роботодавцями та державою, з метою обміну явних та потенційних можливостей.

У стані ринкових відносин в Україні зазвичай використовують найману працю, де основним принципом є пропозиція робочої сили в розрахунку на оплату праці. Цей механізм на практиці довів, що він насправді є дієвим, адже попит формує пропозицію.

Основною проблемою на ринку праці в Україні є безробіття. Безробіття відбиває рівень вимушеної незайнятості працездатного населення.

За даними ООН сьогодні в світі кожний третій працездатний не має роботи взагалі або має випадковий чи сезонний заробіток (таких людей налічується близько 750 млн. чол.). Тому безробіття є центральною соціальною проблемою сучасного суспільства.

Фактори, які впливають на формування безробіття наведені нижче:

- нестача сукупного ефективного попиту;
- негнучкість системи відносних цін і ставок заробітної плати і викривлення в ній, пов'язані з грошовою експансією держави і подальшою інфляцією;
- недостатня мобільність робочої сили;
- структурні зрушення в економіці;
- дискримінація на ринку праці щодо жінок, молоді та національної меншості;
- демографічні зміни в чисельності та складі робочої сили;
- сезонні коливання в рівнях виробництва окремих галузей економіки.

Розрізняють два основних типи безробіття:

а) природне

б) вимушене.

Природне безробіття набуває форми добровільного, фрикційного, інституціонального.

Вимушене безробіття – це безробіття, коли людина в працездатному віці не працює з незалежних від неї причин, вона може і хоче працювати, має достатню кваліфікацію, шукає роботу але не може знайти її, бо немає вільних робочих місць.

Станом на 1 березня 2013 р. на 1 вакансію у середньому по Україні претендувало 10 осіб, що шукали роботу. У більшості регіонів кількість претендентів на 1 вакансію перевищувала середній показник по Україні, зокрема, у Черкаській та Хмельницькій областях на 1 вакансію претендувало,

відповідно, 42 та 40 осіб і лише у м. Києві кількість вільних робочих місць дорівнює кількості шукачів роботи.

Значною проблемою є невідповідність попиту на робочу силу та її пропозиції у професійно-кваліфікаційному розрізі.

Крім того, підбір роботи та укомплектування вакансій ускладнює те, що роботодавці висувають підвищені вимоги до якості професійної підготовки кадрів, їх досвіду роботи і, в той же час, пропонують мінімальний рівень оплати праці, навіть висококваліфікованим працівникам.

Пріоритетними напрямками реструктуризації українського ринку праці є вдосконалення існуючої системи оплати праці, пошук та створення нових можливостей додаткового доходу для українського суспільства, використання механізму перерозподілу зайнятого населення, модернізація економіки та підвищення ефективності праці за рахунок удосконалення надбаних якостей працівників.

На нашу думку значущою проблемою на ринку праці є проблема безробіття у сільській місцевості, майже половина безробітних не може знайти роботу з причини її відсутності.

Метою сучасної діяльності в сфері регулювання зайнятості має бути формування програми переходу до активної політики, яка не здійснюється на сучасному етапі функціонування.

Вирішення проблеми працевлаштування на українському ринку неможливе без втручання держави, яка реалізує координуючу, стимулюючу та обмежувальну функції.

Основна увага повинна бути приділена збільшенню кількості робочих місць, вдосконаленню існуючої системи оплати праці, підвищенню кваліфікації та навичок працівників, зменшенню тиску та вимог законодавчого характеру на громадян, піднесення якісних характеристик та поглядів працюючих.

Впровадження ринкових реформ повинно мати чітке узгодження з державними та місцевими органами влади запобіжних заходів щодо зайнятості населення.

Функціонування ринкових механізмів господарювання неможливе без розробки та впровадження соціальних гарантій у сфері зайнятості, які повинні надавати держава та регіональні органи управління. Адже значна кількість населення знаходиться в умовах вимушеної неповної зайнятості,

Отже, безробіття в Україні значно впливає на загальний економічний стан та говорить про порушення рівноваги на ринку праці. Це в свою чергу призводить до недовикористання ресурсів суспільства, а отже зниження ВВП та зменшення платоспроможності населення.

Науковий керівник: проф. Жулавський А. Ю.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 68-69.